

มิติทางเพศในโลกสมัยใหม่

ม.ร.ว.รุจยา อาภากร

ในภาษาอังกฤษคำว่าเพศมี 2 คำ คือคำว่า SEX กับคำว่า GENDER คำหลังนี้มักจะใช้ในทางภาษา โดยเฉพาะภาษาในทวีปยุโรปซึ่งมีพื้นฐานมาจากภาษาละติน ในภาษาละตินจะมีการแบ่งคำนามออกเป็น 3 เพศ คือ เพศชาย (MASCULINE) เพศหญิง (FEMININE) และไม่มีเพศ (NEUTRAL) การแบ่งเพศในทางสังคมเป็นเรื่องซับซ้อนเพราะในโลกตะวันตกก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 18 ความแตกต่างทางเพศในสังคมขึ้นอยู่กับคำสอนทางศาสนาและการนิยามทางวัฒนธรรม มากกว่าทางสรีระร่างกาย แต่ต่อมาเมื่อมีความตื่นตัวทางด้านความรู้เกี่ยวกับร่างกายมากขึ้น และคำสอนทางศาสนาลดอิทธิพลลงในยุคของการค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ทศนคติที่มีต่อเรื่องเพศจึงปรับเปลี่ยนจนในปัจจุบันเพศเป็นจุดเด่นในสังคมของโลกปัจจุบันอย่างไม่เคยมีมาก่อน ในขณะที่เพศสัมพันธ์ถูกถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นเรื่องปกติของมนุษย์ในสังคม แต่ในความเป็นจริงในพัฒนาการของทศนคติเกี่ยวกับเพศนั้น การมีเพศสัมพันธ์ที่ดี การมีความต้องการทางเพศที่ดี ล้วนเป็นเรื่องที่สามารถสร้างปัญหาและความขัดแย้งในสังคมได้ทุกยุคทุกสมัย

ในบริบทของการศึกษาสังคมในโลกสมัยใหม่เราคงจะต้องพิจารณาเรื่อง "เพศ" จากสามแง่มุมคือหนึ่งในแง่มุมของความรู้และการรับรู้ สองในแง่มุมของ "อำนาจ" และสามจากแง่มุมของเศรษฐกิจแบบตลาดและทุน

ในโลกตะวันตกก่อนคริสต์ศตวรรษที่ 18 ในความรู้ความเข้าใจของคนทั่วไป ร่างกายมนุษย์นั้นไม่มีความแตกต่างทางเพศหรือถ้าจะพูดให้ถูก ร่างกายมนุษย์มีเพศเดียวคือเพศชายเพราะร่างกายผู้ชายถูกใช้เป็นบรรทัดฐาน มีความเชื่อกันว่าร่างกายผู้หญิงมีทุกอย่างที่ร่างกายผู้ชายมี ความแตกต่างอยู่ที่ตำแหน่งของอวัยวะที่แตกต่างกันเท่านั้น กล่าวคือในร่างกายผู้ชายอวัยวะเพศอยู่ข้างนอก แต่ในผู้หญิงอวัยวะเพศอยู่ข้างในช่องคลอด ก็คือองคชาติที่อยู่ข้างในร่างกาย มดลูกคือถุงอั้นทะ และรังไข่คืออั้นทะ ยังเชื่อกันอีกด้วยว่าผู้หญิงก็สามารถผลิตน้ำอสุจิได้เหมือนผู้ชาย

ความแตกต่างทางเพศซึ่งในสมัยโบราณนั้นมักจะกำหนดให้เพศหญิงต่ำต้อยกว่าเพศชาย จึงมีได้ขึ้นอยู่กับความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกายตามธรรมชาติแต่จะมาจากสาเหตุอื่นโดยเฉพาะก็คือความเชื่อทางศาสนาและประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ในวัฒนธรรมตะวันตกที่มีรากฐานอยู่บนคริสต์ศาสนา ความรู้มาจากคัมภีร์ไบเบิลซึ่งระบุว่าพระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมาให้คล้ายพระองค์ พระองค์ทรงเอาดินมาปั้นให้เป็นชายและระบายลมหายใจเข้าสู่จมูก ชายที่ทรงปั้นขึ้นทรงหักซี่โครงชายนั้นออกมาซี่หนึ่ง และพระองค์ก็ได้ทรงสร้างหญิงมาจากซี่โครงชาย พระองค์ทรงอวยพรให้เขาเกิดลูกหลานมากมายเพื่อเชื้อสาย

จะได้กระจายไปในโลกและมีอำนาจเหนือสิ่งมีชีวิตทั้งปวง ในเบื้องต้นมีทั้งหญิงและชาย มีร่างกายเปลือยเปล่า (NUDE) โดยไม่รู้สึกละอายเพราะมนุษย์ยังบริสุทธิ์ไม่รู้จักความดีความชั่ว แต่ต่อมามนุษย์ผู้หญิงถูกล่อให้ละเมิดคำสั่งของพระเจ้าและได้ชักชวนให้ผู้ชายล้มรสผลไม่ต้องห้าม เมื่อกินเข้าไปแล้วก็เกิดความละอายในความเปลือยเปล่าของตน จนต้องเอาใบมะเดื่อมาปกปิดอวัยวะเพศ การกระทำครั้งนั้นถือว่าเป็น "ปฐมบาป" (ORIGINAL SIN) ทำให้มนุษย์ถูกพระเจ้าลงโทษให้มีชีวิตที่มีความทุกข์ และความเกิดแก่เจ็บตายแต่นั้นมา จนกระทั่งพระเจ้าส่งพระบุตรคือพระเยซูมาไถ่บาป มนุษย์จึงมีโอกาสที่จะมีชีวิตอมตะได้อีกครั้งหนึ่ง

ภายในกรอบความคิดของคริสต์ศาสนาและศาสนจักรนั้น การมีเพศสัมพันธ์ทำให้เกิดลูกหลานมากมายเท่านั้น มิใช่เพื่อความสุขหรือประสบการณ์ทางจิตวิญญาณของผู้กระทำ การเห็นร่างกายที่เปลือยเปล่าจึงไม่ทำให้เกิดระคายเคืองแต่อย่างใด ความต้องการทางเพศโดยเฉพาะที่มุ่งไปที่ผู้อื่นที่ไม่ใช่สามีภรรยาของตนจึงถือว่าเป็นสภาวะของผู้มีบาปติดตัว การมีเพศสัมพันธ์กับคู่สมรสเพื่อมีบุตรโดยปราศจากอารมณ์และเพศสนั้นถือว่าตรงกับพระประสงค์ของพระเจ้าที่สุด การมีความสุขจากการร่วมประเวณีแม้กระทั่งกับคู่สมรสของตนก็ตามถือว่าเบี่ยงเบนไปจากพระประสงค์ของพระเจ้า

ในสมัยกลางคริสต์ศาสนาจึงมองว่าร่างกาย (BODY) เป็นบ่อเกิดของระคายเคืองที่ผูกมัดจิตวิญญาณ (SPIRIT) มิให้พบกับพระธรรมหรือการหลุดพ้นจากสภาพบาป มนุษย์จึงต้องต่อสู้กับตนเองตลอดเวลาเพื่อให้จิตวิญญาณมีชัยชนะเหนือร่างกายคือความปรารถนาในความสุขทางเพศล้วน ๆ

ความสามารถในการควบคุมตนเองถือว่าเป็นคุณสมบัติของผู้ทรงศีลในศาสนาและผู้มีอารยธรรมแล้ว โดยเฉพาะในหมู่ผู้นำในราชสำนักของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชในยุโรป ราชสำนักได้วางพื้นฐานมารยาทในสังคมที่เน้นการควบคุมอารมณ์และการอยู่รอดโดยใช้เล่ห์เหลี่ยมมากกว่าการใช้กำลังในร่างกาย กิจกรรมตามธรรมชาติของร่างกายบางอย่างก็จะถูกผลักดันให้ไปอยู่หลังฉาก ร่างกายถูกแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ซึ่งแต่ละส่วนต้องอยู่ในการควบคุมดูแล โดยเฉพาะเมื่ออยู่ในที่สาธารณะ

ความรู้ทางเพศเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเสื่อมอิทธิพลของคริสต์ศาสนาและศาสนจักรความสนใจเกี่ยวกับธรรมชาติและร่างกายมนุษย์โดยนักวิทยาศาสตร์ ศิลปิน และนักปราชญ์ พาไปสู่แนวความคิดใหม่เกี่ยวกับความแตกต่างทางกายวิภาคและสรีรวิทยา เพศชายและหญิงถูกจัดแยกประเภทอย่างชัดเจนโดยอาศัยความแตกต่างทางชีววิทยาเป็นเกณฑ์ ความสำคัญของความต่างทางเพศ (SEXUALITY) พาไปสู่การสร้าง "อัตลักษณ์" (SELF-IDENTITY) ให้กับตนเอง ซึ่งทำให้เขามีความแตกต่างอย่างชัดเจนจากเพศตรงข้าม (OPPOSITE SEX) อย่างไรก็ดี พฤติกรรมทางเพศก็ยังถือว่าเป็นเรื่องที่ควรอยู่ในมุมมืดเพื่อรักษามารยาททางสังคม

โดยปกติความลับของเรื่องเพศถูกเปิดเผยโดยผ่านกระบวนการสารภาพบาป (CONFESSION) ต่อบาทหลวงในศาสนานิกายโรมันคาทอลิก แต่เป็นเรื่องที่รู้กันระหว่างคนสองคน การประดิษฐ์แทนพิมพ์

และการแสดงออกโดยผ่านวรรณกรรมตามภาษาท้องถิ่น ทำให้การสารภาพบาปนั้นสามารถเป็นเรื่องสาธารณะขึ้นมาได้ ประกอบกับความคิดอิสระที่เกิดขึ้นในยุค "ภูมิธรรม" (ENLIGHTENMENT) ในศตวรรษที่ 17-18 สนับสนุนการแสดงออกของความคิดที่ได้แย้งศาสนจักร เช่น แนวความคิดที่ปฏิเสธเรื่องบาปดั้งเดิม และความชื่นชมในธรรมชาติ โดยอยากให้มนุษย์ค้นหาสิ่งสวยงามในธรรมชาติ ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะเป็นความสุขทางเพศ ดังนั้น เพศรสมีไช่เป็นสิ่งเสียหาย เพราะมันเป็นส่วนหนึ่งที่ธรรมชาติได้สร้างไว้ David Hume นักปราชญ์คนสำคัญของยุคนี้ได้พูดไว้ว่า กามารมณ์เป็นหลักแรกและดั้งเดิมของสังคมมนุษย์ กลุ่มนักคิดเสรีนิยมและประโยชน์นิยม (UTILITARIANISM) เช่น JEREMY BENTHAM ในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ถือว่าถ้าพิจารณาจากแง่มุมของประโยชน์ใช้สอย (UTILITY) แล้ว ความสุขทางเพศนอกการสมรสก็ไม่ น่าจะเป็นเรื่องผิดทางศีลธรรม

ทฤษฎีของ CHARLES DARWIN ที่ว่าเพศสัมพันธ์มีความสำคัญอย่างมากต่อการอยู่รอดและวิวัฒนาการของมนุษยชาติ ได้เป็นแรงกระตุ้นที่ทำให้เกิดวิชาเพศศึกษาอย่างเป็นระบบ ในขณะที่วงการแพทย์และชีววิทยาหันกลับไปสนใจตำราของ ARISTOTLE ที่พรรณนาถึงการผสมพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตประเภทต่าง ๆ ทำให้เริ่มมีการแบ่งพฤติกรรมทางเพศออกเป็นพฤติกรรมที่เป็นธรรมชาติ ที่เอื้อต่อความอยู่รอดของชาติพันธุ์ กับพฤติกรรมเบี่ยงเบน เช่นการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การใช้อุปรกรณ์คุมกำเนิด และรักร่วมเพศ พฤติกรรมเหล่านี้ถูกมองว่าจะนำไปสู่ความหายนะของสังคม จึงจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันห้ามปรามและลงโทษผู้ที่มีพฤติกรรมเช่นนี้

อย่างไรก็ดี นักวิชาการก็ไม่สามารถมีข้อสรุปเดียวกันได้ในเรื่องเพศ นักจิตวิทยาคนสำคัญคือ SIGMUND FREUD กลับมีแนวคิดที่ว่า มนุษย์ทุกคนมีสองเพศอยู่ในตัว (BISEXUAL) การที่จะพัฒนาไปสู่ความสนใจในเพศตรงข้าม (HETEROSEXUALITY) หรือในเพศเดียวกัน (HOMOSEXUALITY) นั้น ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสภาพแวดล้อมทางสังคม ดังนั้น FREUD จึงไม่เห็นด้วยกับการแยกผู้มีพฤติกรรมรักร่วมเพศออกจากมวลมนุษย์ เพราะทุกคนมีศักยภาพที่จะเป็นเช่นนั้นได้

ความเข้าใจในความซับซ้อนของเรื่องเพศนั้นมากขึ้นอีกเมื่อศัลยแพทย์ในเดนมาร์คและสหรัฐอเมริกา สามารถเปลี่ยนแปลงอวัยวะเพศให้ผู้ชายกลายเป็นผู้หญิงได้สำเร็จใน ค.ศ.1950 มีการค้นพบว่ามีผู้ชายจำนวนไม่น้อยที่ชอบแต่งตัวเป็นหญิงและเล่นบทบาทของผู้หญิงตามที่สังคมคาดหวัง การข้ามเพศ (TRANSSEXUALISM หรือ CROSS-GENDER) ดังที่พบในกลุ่มกะเทย (TRANSESTITES) จึงเป็นเรื่องที่แพร่หลายกว่าที่คาดคิดไว้

ในแง่ของอำนาจนั้น เรื่อง "เพศ" จะเกี่ยวพันกับปัญหาว่าใครมีสิทธิเหนือเรือนร่าง กับปัญหาของขอบเขตเสรีภาพทางเพศ ดังที่เราได้พูดแล้วว่าในกรอบของวัฒนธรรมตะวันตกนั้นมนุษย์มิได้มีสิทธิเหนือเรือนร่างของตน แต่ควรปฏิบัติตามระเบียบที่ศาสนาและศาสนจักรได้วางไว้ ทั้งกษัตริย์และศาสนจักรต่าง

ถือว่าเป็นผู้แทนของพระเจ้าจึงมีสิทธิเหนือเรือนร่าง ถึงแม้ว่าจะได้มีการผ่อนปรนความเข้มงวดในพฤติกรรมทางเพศราชสำนักหรือรัฐในแต่ละสมัยก็ตามมาก็ยังพยายามแสดงความเป็นเจ้าของเรือนร่าง โดยการสร้างระเบียบวินัยแก่ชีวิตของคนที่อยู่ใต้การปกครอง

มิเชล ฟูโค (Michel Foucault) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศสในปัจจุบันได้วิเคราะห์ไว้ว่าภายใต้ระบบสมบูรณาญาสิทธิราชการลงโทษจะกระทำต่อหน้าสาธารณชน นักโทษจะถูกแทง ตัดแขนขาเรือนร่าง เพราะร่างกายคือเป้าหมายของการลงทัณฑ์ แต่ต่อมารัฐได้พยายามแสดงอำนาจไปสู่จิตใจดังจะเห็นได้จากระบบคุกในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ที่เป็นสถานกักกันผู้กระทำความผิดโดยที่ผู้คุมสามารถมองเห็นนักโทษทุกคนได้โดยที่นักโทษไม่มีโอกาสรู้เลยว่าเขาถูกจับตามมองอยู่หรือไม่ นักโทษจึงต้องรู้จักควบคุมตนเอง นอกจากนี้รัฐยังแสดงความสนใจต่อภาวะการเจริญพันธุ์ สุขภาพ และอาหารการกินของประชาชน ตลอดจนการผลิตชีวิตโดยประชาชน ดังจะเห็นได้จากนโยบายการคุมกำเนิดการส่งเสริมให้มีลูกได้ 2 คนเท่านั้น วิธีการควบคุมพฤติกรรมทางเพศได้แพร่ไปสู่สถานการศึกษาเมื่อมีการสอนเพศศึกษาซึ่งไม่สนับสนุนให้มีการร่วมประเวณีก่อนการสมรส ส่งเสริมให้มีการใช้ยาคุมกำเนิดหรือถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการเกิดนอกสมรสหรือการแพร่กระจายของโรคติดต่อทางเพศเป็นต้น ในศตวรรษที่ 19 ในโลกตะวันตกการร่วมเพศระหว่างผู้ชายถือเป็นการผิดกฎหมาย ในคริสต์ศตวรรษที่ 17-18 เด็กหนุ่มกว่า 600 คนในประเทศสวีเดนถูกประหารชีวิตเพราะมีเพศสัมพันธ์กับสัตว์ สิ่งตีพิมพ์ที่มีรูปการร่วมเพศอย่างชัดเจนจะถูกจัดให้เป็นสิ่งลามกอนาจาร (PORNOGRAPHY) เพราะมันปลุกอารมณ์ทางเพศ โดยที่เชื่อกันว่าอาจพาไปสู่การข่มขืนซึ่งรัฐถือว่าเป็นเรื่องวิปริตทางเพศเช่นเดียวกับการแต่งงานกับญาติพี่น้องใกล้ชิด การร่วมเพศทางเว็จมรรคการขายบริการทางเพศ หรือการขอใช้ความรุนแรงในระหว่างการร่วมเพศ

ฟูโค ได้ชี้ให้เห็นว่าการควบคุมพฤติกรรมทางเพศโดยรัฐ เป็นวาทกรรม (DISCOURSE) หรือการ "สนทนา" ได้ตอบซึ่งกันและกันในสังคม โดยมีการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญ รัฐไม่ได้ประสบความสำเร็จในการควบคุมพฤติกรรม แท้จริงแล้วดูเหมือนว่าเข้าข่าย "ยิ่งห้ามยิ่งยุ" ยิ่งมีการเซนเซอร์ภาพเปลือยก็ยิ่งทำให้คนสนใจอยากเห็นมากขึ้น ยิ่งทำให้เรื่องเพศถูกพูดถึงมากขึ้นหรือนัยหนึ่งยิ่งทำให้ร่างกายถูกเปลือยมากขึ้น

ปัญหาในปัจจุบันดูเหมือนเป็นเรื่องเสรีภาพอันไร้ขอบเขต มาคีส เดอซาด (MARQUIS DE SADE) นักเขียนในศตวรรษที่ 18 ถือว่าการแสวงหาความสุขทางเพศไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีที่สิ้นสุดและไม่มีขอบเขต พฤติกรรมใดก็ตามที่ตอบสนองพลังหรือจินตนาการความต้องการทางเพศของมนุษย์ได้ก็เป็นใช้ได้ ถึงแม้ว่าพฤติกรรมนั้นเป็นการทารุณโหดร้าย การเสียนิติ หรือแม้กระทั่งการฆาตกรรมที่ขัดกับกฎหมายหรือศีลธรรมก็ตาม ด้วยเหตุนี้ชื่อของซาดจึงถูกนำไปใช้ในคำว่า "ซาดิสต์"

มีคนเป็นจำนวนมากในปัจจุบันที่มองว่าโลกได้พัฒนาไปในทิศทางที่ถูกต้องคือได้นำไปสู่ความ

ตัดเทียบระหว่างเพศหญิงกับชายมากขึ้นกับการปลดปล่อยทางเพศที่สมบูรณ์ กล่าวคือไม่มีคำว่า "วิปริตทางเพศ" อีกต่อไป การร่วมเพศในทุกรูปแบบและท่าทางไม่ว่าจะเป็นระหว่างคนเพศเดียวกัน ระหว่างคนทั้งเพศเดียวกันและเพศตรงข้ามพร้อมกันไป ระหว่างคนสองคนหรือร่วมกับคนเป็นกลุ่ม การมีความสัมพันธ์ทางเพศก่อนการสมรส การมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส การใช้ความรุนแรงระหว่างการมีเพศสัมพันธ์ ทั้งหมดนี้ถ้ากระทำด้วยความสมัครใจของทุกฝ่ายแล้วไม่น่าจะผิดศีลธรรมจรรยาข้อไหน สิ่งที่ต้องพึงระวังคือการติดเชื้อโรคโดยเฉพาะโรค AIDS เท่านั้น

ในปัจจุบันหลายฝ่ายยินดีว่าสภาพภาพของสตรีเพศดีขึ้นกว่าเดิมไม่ว่าจะเป็นทางด้านกฎหมาย การเมืองหรือสังคม ที่จริงแล้วทัศนคติที่มีต่อเพศหญิงนั้นมีทั้งยกย่องและเหยียดหยาม ศาสนจักรในนิกายโรมัน

คาธอลิกดั้งเดิมนั้นมีภาพของพระแม่แมรีอันเป็นสัญลักษณ์ของความบริสุทธิ์ผุดผ่องที่ตกทอดมาจนถึงทุกวันนี้ในแง่หนึ่งสตรีจึงถูกยกย่องไว้บนหิ้ง ทั้งในวัฒนธรรมราชสำนักและชนชั้นกลางที่สืบทอดค่านิยมของราชสำนัก แต่อีกแง่หนึ่งนั้นสตรีเป็นผู้นำมาซึ่งบาปสมควรถูกลงโทษ ผู้หญิงโสเภณีเป็นเพศชั้นต่ำแต่มีประโยชน์ตรงที่ว่าเป็นแหล่งปลดปล่อยราคะต้นหาของผู้ชาย ซึ่งอาจจะไปทำร้ายข่มขืนหญิงบริสุทธิ์ได้ถ้าไม่มีโสเภณีในสังคม ภาพของสตรีจึงมี 2 ด้านพร้อมกันคือ พระแม่และนางโลม (MADONNA AND WHORE)

การค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับกายวิภาคของสตรีนั้นจึงมีทั้ง 2 ด้าน เพื่อเข้าใจการทำงานของร่างกายผู้หญิงในฐานะแม่ คือเรื่องการจัดครรภ์ การคลอดบุตร และเลี้ยงดูบุตร อีกด้านหนึ่งเพื่อเข้าใจการอารมณ์ในเพศหญิง โดยเฉพาะความวิปริตทางเพศ เช่น โรค HYSTERIA ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นโรคประสาทที่เกิดจากความต้องการทางเพศสูง หรือเพื่อพิสูจน์ว่าการถึงจุดสุดยอดทางเพศ (ORGASM) ของผู้หญิงนั้นจำเป็นสำหรับการสืบพันธุ์ แต่เมื่อมีการค้นพบว่าความจริงไม่เป็นเช่นนั้นกลับเกิดการยกย่องในศตวรรษที่ 19 ว่าสตรีนั้นไม่มีความต้องการทางเพศแต่เป็นเพศที่เสียสละเพื่อความเป็นแม่ ด้วยเหตุนี้จึงมีการกีดกันมิให้สตรีทำงานอย่างบุรุษ เช่น เป็นทหารหรือนักการเมือง เพราะสตรีมีเกียรติสูงกว่าผู้ชายมีหน้าที่สำคัญคือความเป็นแม่และเป็นบ่อเกิดของความรัก

การถกเถียงเกี่ยวกับฐานะของสตรีเพศที่ควรจะเป็นในสังคมจึงไม่มีที่สิ้นสุด การยอมรับว่าสตรีก็มีความต้องการทางเพศเช่นเดียวกันและอาจมีความต้องการทางเพศที่มุ่งไปที่เพศเดียวกันก็ได้ จึงดำเนินควบคู่ไปกับการใช้สตรีเป็นผู้กระตุ้นความต้องการทางเพศหรือเป็นสินค้าให้ธุรกิจทางเพศที่มีตลาดตื่นในปัจจุบัน

เรื่องเพศในแง่มุมมองของเศรษฐกิจแบบตลาดนั้นคงต้องมองในสองประเด็นคือการผลิตสินค้าเพื่อตอบสนองความต้องการบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับเพศโดยตรงหรือทางอ้อมกับการทำให้ร่างกายเป็นทุนและสินค้า

อุตสาหกรรมการผลิตน้ำหอมและเครื่องสำอางที่เริ่มเติบโตในยุโรปในศตวรรษที่ 18 เป็นผล

โดยตรงของความสนใจที่มีต่อเรื่อร่างและการลดความกดดันในเรื่องเพศสัมพันธ์ การพิมพ์ การถ่ายภาพ และภาพยนตร์ ตลอดจนประดิษฐ์อุปกรณ์การสื่อสาร เช่น โทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ สนับสนุนให้มีการเผยแพร่วรรณกรรมและภาพที่เกี่ยวข้องกับเพศสัมพันธ์หรือร่างกายเปล่าเปลือยไปทั่วสารทิศที่ยากต่อการควบคุม ใน ค.ศ.1997 อุตสาหกรรมการผลิตวรรณกรรมหรือภาพที่จัดว่า "ลามก" ในสหรัฐอเมริกามีมูลค่าประมาณ 4 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 160 พันล้านบาท ในส่วนนี้ 52 ล้านเหรียญมาจากการค้าที่ผ่านระบบ INTERNET บุคคลเป็นจำนวนมากในโลกสมัยใหม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากการถกเถียงอภิปรายหรือ "วาทกรรม" ในเรื่องเพศ

ปีแอร์ บูร์ดิเยอร์ (PIERRE BOURDIEU) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศสชี้ให้เห็นความสำคัญของร่างกายในสังคมทุนนิยมว่าร่างกายมีคุณค่าทั้งในด้านแรงงานและสัญลักษณ์ ร่างกายจึงเป็นทุนที่สามารถเปลี่ยนสภาพให้เป็นสินค้าและอื่น ๆ ได้ดังจะเห็นได้จากการ "ค้า" ร่างกายโดยนักกีฬาและนางแบบ ชนชั้นที่กุมอำนาจในสังคมมักจะมีโอกาสดีที่จะแปลงทุนทางกายภาพของพวกเขาให้เป็นอย่างอื่นเช่นการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกหรือการแข่งขันม้าเป็นโอกาสในการหาเนื้อคู่ ซึ่งจะเป็นการรักษาทรัพยากรทางเศรษฐกิจให้อยู่ภายในกลุ่มเดียวกัน อัตราการแต่งงานกันเองในกลุ่มผู้ดีอังกฤษจึงมีสูงมาก

นอกจากนั้นทุนทางกายภาพยังสามารถแปลงเป็นทุนวัฒนธรรมได้ เช่น ในการสมัครงาน การสัมภาษณ์ซึ่งต้องอาศัยการใช้คำพูด การแต่งตัว การวางหน้าและท่าทาง ตลอดจนการสื่อสารด้วยร่างกายวิธีอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจขั้นสุดท้าย

อย่างไรก็ตามการรักษามูลค่าของทุนทางกายนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะอาจลึกรหายไปโดยเร็วการพัฒนาทุนในร่างกายจึงเสี่ยงต่อการขาดทุนและการสูญเสีย จึงต้องใช้กลไกการสะสมและสืบทอดมรดกภายในกลุ่มโดยผ่านการศึกษและการรักษา "พันธุ์" ของกลุ่มไว้ ดังเช่นการสร้างธนาคารอสุจิและความพยายามที่จะผลิตร่างกายซ้ำ (CLONING)

เรื่อง "เพศ" จึงมีหลายมิติคือมิติของความรู้ ของอำนาจ และเศรษฐกิจ นับวัน "เพศ" ก็กลายเป็นเรื่องเด่นในชีวิตประจำวันมากขึ้นเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวและเป็นสินค้าชนิดหนึ่งที่ไม่ขาดผู้บริโภคในสังคมปัจจุบัน
